

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. בִּי מַלְכִּים יִמְלֹכוּ
וְרוֹנִים יִדְּקוּ צֶדֶק;
מִשְׁלַח טו
2. וְרוּחַ לְבָשֶׁת אֵת
עֲמֹשׁ יִרְאֵשׁ הַיִּשְׁלֹם
לֶךְ דָּוִד וְעִמָּק בֶּן יִשִׁי
שְׁלֹם שְׁלֹם לֶךְ וְשְׁלֹם
לְעֹרֶךְ בֶּן עֲזַרְיָה אֱלֹהֶיךָ
וְיִשְׁכָּנְךָ דָּוִד וְיִהְיֶנָּה
בְּרָאשֵׁי הַגְּדֹד:
- דְּבַר הַיּוֹם א י ב יט
3. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֶׁדֶךְ
לְבִהְמֹתֶיךָ
וְאֶכְלֹתֶךָ
דְּבַרִּים א י טו

גליון הש"ס

גמ' רב חסדא מקדים
ובר' עי' זרכות דף ו ע"ב
וצמח'רש"א ח"א שם (ד"ה
יקדים):

מוסף רש"י

נותנת לה ואוכלת.
 אלהם תאכלם לגנוב משל
 בעליהם וישפוטם אלה
 בעיתם, ואם נהב אדם
 אצלהם גרלה לא תלסו לו
 ולא תלסו לו עד שזו
 מעשר שמיין תשבה
 דעברו וימשיך וימשיך
 חזי דעבי ליה, אכל לתם
 לא תסרם לאו תמסורם
 ויגלה בגלו לא תמסרם
 (חולין א.) **התם** גמי
מוריא, יסור לעגלה,
 אמרה וימשיך
אקיל, וזו הויאל
 ומסיתם אותם לא הויאל
 גול (סו"ט) **מלאה**, עגל
 מרבה שפלה וזו מרבה
 עס מר עונקא שיהא
 צ"ד דמלתינן צ"ק (גמל)
 ז"ל ארס עטוריה ע"פ
 וידי תמסורם לגלותם,
 ויאל היה גינאל דמפסר
 (עירובין א:)
התם
 ארס דמלתינן

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב
ראש השלישים ^(ט) וגו' אמרי לי
^(י) שיטעום כלום עד שיתן מא

נוסחם לה: אלמלא חשודה אשת עם הארץ לגנוב משל צעלה וליטן לחצרתה: **מוריא:** מורה הוראת הישר לעצמה: **העיד ר' יוסי כו':** ברייתא היא: **אין עושין חלם עם הארץ צטורה.** עם הארץ שאמר לגבול חבר הפרס חלה מעיסתי ועשה אותה צטורה לא ישמע לו שהרי

כבר נטמאה כל העיסה ציד עם
הארץ והכסן יסמוך על הגבל שהוא
חבר ויהא סבור שהחלה טהורה:
צבלי עושן. תחילת העיסה בטהרה:
כפישא או **באחמוחא**. כלים של
בצלי חממות ואין רגילים ליתן בהם
עיסה וטומאה אין מקבלין: ואינו
חושש. הגבל שמא יגע עם הארץ
בהלה ויטמאה ולקמיה מפשע טעמא:
ואין עושן כרומא ויפיו בטהרה.
אחר שהפך זימים לתת לבית הבד
אין מפרשים צדדים חזיריים תרומה
מהן לעשותן בטהרה לפי שכבר
הוכשרו י^א במעטן ונטמאו והכסן סומך
עליהם וסובר שהן טהורים: **וטעמא**
מאי. שרו רבנן לאקולי בחרומה
כי האי קולא דאיכא למיחש דלמא
הדר נגע: **דלא נפיש אגריה**. ששכרו
מוטט לפיכך הוא עני וארץ למומות:
דלא שפיה. להשפכה כי אם משה
לשנה להכי נרץ למומות: **ואמרין**.
לחיים עליו: **אם נגעט בה**.
ותטמאנה: **הדרא לטיבולא**. והוא
אינו חשוד לטבול שכל שבמיה:
לסאקוני קמיון. שהיה בא אללו
בתקנה לו: **מיכפס לא איכפס ליה**.
בתמיה: **בשלמא הסס**. גבי חלה:
איכא היכרא. שהייתה בכלים שאין
עשויין להניח בהן עיסה וזכר על
שאיימנו עליו: **מאי היכרא אית**
ליה. לידעבר: **בכלי גללים**. שאין
מקבליים טומאה דאי נגע בכלי לא
מקבל טומאה ובעיסה^{יב} גופה אית
ליה היכרא משום הני כלים שאין
רגיל להשתמש בהן ועם הארץ לא
אחמור רבנן עליה כולי האי לשוייה
כוז גמור לטמא במשא: **בכלים של**
עמי הארץ. שאין מקבלין טומאה
הרואים להשתמש בהן חבר: **עודרין**.
חופרין: **ואין כופלין**. דהא דנותנים
שלום לעובר כוכבים מפני דרכי
שלום הוא דשרי ומשום דרכי שלום
בדורא זימנא סגי: **למימרא לכו**
אחוקו. כשאומרין י^א לעושי מלאכה
העובדים עליהם תחוקנה ידיכם:
אשרפא. אף הוא לשון חיזוק כמו
אשרפוהי (כתובות דף כה). **שלמא**
למר. ולא היה מתכוין לברכו אלא
לכו היה לרצו: **השפא אחוקי**
מחוקין. ידיים דבדורא צדבר
האסורין לישראל בגון עבודת שביעית:
שואלים בשלומן. כל ימות השנה
מיבטיא: **ליום אידם**. ולא חיישינן
דלמא חזיל ומוודה: **לא יגנס דו'**.
דכיון דלחשדיה כולי האי דלמא
איל ומודי: **צר אוריין**. בן תורה:
פלגאפא. חולק על החכמים שהיה
מטערו למר עובדא שהיה אב בית
דין דלאמר^{יג} בפרק קמא (לעיל דף ט):

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב
ראש השלישים ^(ט) וגו' אמרי לי
^(י) שיטעום כלום עד שיתן מא

הניזקין פרק חמישי גיטין

סב.

וְלִדְלֹאמֹר רֹב עַמִּי הָאֶרֶץ מֵעֲשָׂרִין הֵן שָׂרִי לְמִיַּעֲזָה^א אֲףּ בּוֹמֵן שְׂהִיָּה
 בְּטֶהוֹרָה דְּהֵא בּוֹרֶרֶת קִתְּנֵי צִמְתִּיתִין^ב וְאִי אֲפֻשֶׁר שְׁלֵא תִּגְע וּמִפִּי רִ"ת
 בּוֹכֵן רִ"ח דְּאִשָּׁת חֲזֵר טוֹחֶנֶת עִם אִשָּׁת עִם הָאֶרֶץ אִיִּירִי צִתְּבוֹהֵה שֶׁל
 חֲזֵר^ג וְצִתְּסִפְתָּאִי^ד דְּקִתְּנִי^ה אִשְׁתּוּ שֶׁל עִם הָאֶרֶץ טוֹחֶנֶת עִם אִשְׁתּוּ שֶׁל

נותנת לה ואוכלת השתא מיגבב גנבא
 חלופי לא מיחלפא אמר רב יוסף התם נמי
 מוריא ואמרה תורא מדישיה קאכיל^ה העיד
 ר' יוסי בן המשולם משום ר' יוחנן אחיו
 שאמר משום ר"א בן חסמא *אין עושין
 חלת עם הארץ בטהרה אבל עושין עיסת
 חוליו בטהרה ונוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש יואין עושין
 תרומת זיתיו בטהרה אבל עושין זיתים חוליו
 בטהרה ונוטל הימנה כדי תרומה ומניחה
 בכליו של חבר וכשבא עם הארץ ליטול נוטל
 את שתיהן ואינו חושש ומעמא מאי א"ר
 יוחנן ימשום כדי חייו דגבל ומשום כדי חייו
 דכרד וצריכא דאי אשמועינן גבל משום
 דלא נפיש אגריה אבל כרד דנפיש אגריה
 אימא לא ואי אשמועינן כרד משום דלא
 שכיח ליה אבל גבל דשכיח ליה אימא לא
 צריכא אמר מר נוטל הימנה כדי חלה ומניחה
 בכפישא או באנחותא וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה דאמר' ליה חזי אי נגעת בה הדרא
 למיבלא וליחוש דילמא לא איכפת ליה
 השתא לתקוני קא מיכוין מיכפת לא איכפת
 ליה אמר מר נוטל הימנה כדי תרומה
 ומניחה בכליו של חבר וכשבא ע"ה ליטול
 נוטל את שתיהן ואינו חושש וליחוש דילמא
 נגע בה בשלמא התם אית ליה היכרא
 הכא מאי היכרא אית ליה הדמנא ליה
 בכלי גללים בכלי אבנים בכלי אדמה א"ה
 מאי איריא דחבר אפי' דעם הארץ נמי ה"ג
 קאמר בכלים של עם הארץ הראויין להשתמש
 בהן חבר: מחזיקין ידי עכו"ם בשביעית:
 מחזיקין והאמר רב דימי בר שישנא משמיה
 דרב יאין עורדין עם העכו"ם בשביעית יואין
 כופלין שלום לעובד כוכבים הלא צריכא
 למימרא להו אחזוקו בעלמא כי הא דרב
 יהודה אמר להו אחזוקו רב ששת אמר להו
 אשרתא: ואין כופלין שלום לעובד כוכבים: רב
 חסדא מקדים ויהיב להו שלמא רב זכנא
 א"ל שלמא למר: ושואלין בשלומן: השתא
 אחזוקי מחזיקין שואלין בשלומן מיבעיא
 אמר רב יבא הלא נצרכא אלא ליום אידם
 דתניא לא יכנס אדם לביתו של עובד כוכבים
 ביום אידם ויתן לו שלום מצאו בשוק נתן לו
 בשפה רפה ובכובר ראש רב הונא ורב
 חסדא רהו יתבי חליף ואזיל גניבא א"ל חד
 לחבריה ניקום מקמיה דרב אוריינן הוא אמר
 לו ומקמי פלגא ניקום אדהכי אתא איתו
 לגבייהו אמר להו שלמא עלייכו שלמא
 עלייכו מלכי אמרו ליה מנא לך דרבנן אקרו
 מלכים אמר להו דכתיב יבי מלכים ימלוכו
 וגו' אמרו ליה ומנא לך דכפלינו שלמא

למלכי אמר להו דאמר רב יהודה אמר רב מנין שבּופלין שלום למלך שנאמר ² ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים ³ וגו' אמרי ליה לימעות מר מידי אמר להו הכי אמר ⁴ רב יהודה אמר רב ⁵ אסור לו לאדם שימעות כלום עד שיתן מאכל לבהמתו שנאמר ⁶ ונתתי עשב בשדה לבהמתך והדר ואכלת ושבעת:

הדרן עלך הניזקין

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

(י) חרש זה טבאל וזבתר שמייה נסיבא
 ולה מנין ולישראל אמרין ישר ואיכא
 תלמוד לעבו"ם אמר ישר ולישראל שלום
 עליכם משמע דלכ"ע לעבו"ם אסור
 ואומר שלום עליך ודלא ככ"ס שלנו הכא
 דלא אסרין לעבוד כרובים אלא כפילת
 שלום וגרלה דלפי' הירושלמי דמחזיקים
 יידי נכרים בשביעית ושואלים בשלוםם
 אחד מילתא היא שאומר לו חרש זה
 טבאל: **ש"מ** פ"ב. פ' חסד
 וקונטרס ולא היה מתכוין לברכו
 אלא לבו היה לברו וז"ע שלא יחא
 בצוה גובג דעת הבריות' ועל חסם
 פ"י' כן דלא קאמר אלא דאין כופלין
 לו שלום:

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר להו דאמר רב יהודה אמר רב מנין שבּופלין שלום למלך שנאמר ² ורוח לבשה את עמשי ראש השלישים ³ וגו' אמרי ליה לימעות מר מידי אמר להו הכי אמר ⁴ רב יהודה אמר רב ⁵ אסור לו לאדם שימעות כלום עד שיתן מאכל לבהמתו שנאמר ⁶ ונתתי עשב בשדה לבהמתך והדר ואכלת ושבעת: